

- Nezanedbatelný podíl asistentů pedagoga dosud nezískal kvalifikaci pro výkon této pozice (19,9 % v MŠ, 11,6 % v ZŠ a 18,8 % v SŠ).
- Pozice asistentů pedagoga ve středních školách je poměrně obtížná – často nejsou učitelé zapojováni do přípravy hodiny, ze strany učitelů dostává podporu pouze malý podíl z nich. Efektivita vynaložených finančních prostředků se tak snižuje.
- Rezervy v podpoře asistentů pedagoga ze strany učitelů byly shledány také v mateřských a základních školách, i když je zde situace výrazně lepší než ve středních školách.
- Asistent pedagoga ve středních školách pracuje především se žákem se SVP, ostatním žákům se nevěnuje. Plní tak roli spíše osobního asistenta, nikoliv asistenta, který poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi. Efektivita vynaložených finančních prostředků se tímto snižuje.
- V necelé pětina hospitovaných hodin v základních školách bylo vzdělávání žáka se SVP ponecháno zcela na asistentovi pedagoga, učitel se věnoval pouze ostatním žákům.
- V nezanedbatelném podílu hodin asistenti pedagoga vykonávali činnosti, které by samostatně vykonávat neměli (dovysvětlení nového učiva, podpora při vypracování úkolů, podpora očekávaného chování žáků), případně by měly být ponechány zcela v kompetenci učitele (výklad nové látky).
- Jako nejméně účinná byla vyhodnocena spolupráce učitele a asistenta pedagoga při vyhodnocování výsledků vzdělávání.
- Ačkoliv ohledně přínosu asistenta pedagoga pro ostatní žáky ve třídě převažovaly kladné názory, učitelé jsou o tom přesvědčeni méně rozhodně než v případě přínosu pro žáky se SVP. Často to bylo odůvodněno absencí pozornosti věnované ostatním žákům, případně celkovou pasivitou asistenta pedagoga a narušováním výuky komunikací s přiděleným žákem.
- Nebylo výjimkou, že se asistent pedagoga dostal do situace, kdy musel zastupovat za chybějícího pedagoga, přestože by výuku žáků vést samostatně neměl (samostatná výuka neodpovídá jeho pracovní roli, často pro ni nemá příslušnou kvalifikaci). Takovou zkušenost uvedlo 29,6 % asistentů pedagoga v MŠ, 65,1 % v ZŠ a 41,9 % v SŠ.

4.3 Doporučení

- Zjednodušit administrativní procesy spojené s poskytováním podpory všech stupňů.
- Vytvořit jednotný systém pro evidenci a kontrolu doporučených podpůrných opatření, návazně pak žádostí škol o financování těchto podpůrných opatření a skutečně realizovaných (pořízených) podpůrných opatření.
- Jednoznačně stanovit přípustné způsoby financování podpory dětí a žáků vzdělávaných ve školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, tak, aby tyto školy byly schopny zajistit efektivní vzdělávání žáků s respektem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.
- Zlepšit personální podmínky ve školách – podpořit možnosti získávání školních speciálních pedagogů, školních psychologů a zejména asistentů pedagoga (motivace uchazečů, získání kvalifikace, finanční ohodnocení, motivace k setrvání ve škole).
- Posílit spolupráci učitelů a asistentů pedagoga ve třídě, do dalšího vzdělávání více zapojovat také asistenty pedagoga.